

## สรุปย่อโครงการ

โครงการศึกษาแนวทางการสร้างสิทธิในพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนบ้านแหลมทวด หมู่ที่ 5 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี สัญญาเลขที่ RDG 52 S0019 มีนายสุทธิชัย สุทธิรักษ์เป็นหัวหน้าโครงการ

ชุมชนบ้านแหลมทวดเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนทองไมล์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลักษณะพื้นที่เป็นแหลมยื่นออกมาจากชุมชน โดยทิศเหนือ ติดต่อกับทะเลทิศใต้ติดต่อกับถนนลาดยางวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับถนนลาดยางวังหิน และทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลอ่าวดอนสัก ตามลักษณะพื้นที่เป็นแหลมยื่นออกมา บวกกับปลายแหลมมีศาลทวดตั้งอยู่จึงมีการเรียกชุมชนนี้ว่า “บ้านแหลมทวด” บ้านแหลมทวดเป็นชุมชนย่อยขยายมาจากชุมชนทองไมล์ ชุมชนทองไมล์เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีการตั้งถิ่นฐานมายาวนาน มีอายุชุมชนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี ในอดีตการเดินทาง จะเดินทางโดยเรือ และการเดินเท้า เช่น การเดินทางไปติดต่อราชการที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ส่วนใหญ่ในอดีตเดินทางโดยเรือ สถานที่สำคัญของชุมชนทองไมล์มีวัดเขาล้านหรือวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์เป็นศูนย์กลางยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน

การขยายชุมชนของชุมชนทองไมล์เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2505 เนื่องจากมีการพัฒนาวัดเขาล้านหรือวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ทำให้ชาวบ้านมีความเชื่อมั่นว่ามีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการทำมาหากิน กอปรกับช่วงปี พ.ศ.2508 มีการเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทำให้ชาวบ้านมีความเชื่อมั่นมากขึ้นจึงย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยในชุมชนทองไมล์มากขึ้น ส่งผลให้เกิดการขยายชุมชนออกไปโดยเฉพาะบริเวณริมฝั่งด้านทิศเหนือของชุมชนทองไมล์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดทะเลมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์มาก ได้แก่ ปลากระบอก กุ้ง หอย ปู ปลา และอื่นๆ เหมาะแก่การประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง จึงทำให้ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งเข้าไปตั้งถิ่นฐาน ระยะเวลาไม่กี่ครบครวก็ขยายเป็นชุมชนใหญ่ขึ้น ปัจจุบันมีการก่อสร้างบ้านเรือนทั้งบริเวณบนฝั่งและบางส่วนยื่นออกไปในทะเล จำนวนประมาณ 47 ครัวเรือน มีประชากรทั้งเด็กและผู้ใหญ่ไม่ต่ำกว่า 250 คน ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ การประกอบอาชีพยึดอาชีพประมงเป็นอาชีพหลัก ส่วนอาชีพเสริมได้แก่ การรับจ้างก่อสร้าง รับจ้างแกะปลา กะตัก รับซื้อของเก่า เมาถ่านขาย และรับจ้างทั่วไป เป็นต้น ที่ผ่านมามีบ้านแหลมทวดมีความเป็นอยู่ที่ดี มีสิทธิเสรีภาพเหมือนชุมชนอื่นๆ มีทะเบียนบ้าน มีไฟฟ้า มีน้ำประปาใช้ ต่างคนต่างช่วยกันดูแลชุมชนและทรัพยากรชายฝั่งแหล่งทำมาหากินของชุมชนตลอดมา

ต่อมาช่วงปี พ.ศ.2549 มีผู้ใช้นามว่า “ประชาชนชาวอำเภอดอนสัก” ร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่ามีผู้มีอิทธิพลบุกรุกที่ดินสาธารณะใน

บริเวณชายทะเลบ้านแหลมทวด (วังหิน) หมู่ที่ 5 ต.ดอนสัก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี ทำลายหลักเขตที่ดินของทางราชการและปลูกบ้านถาวร หลังจากนั้นก็มีคำสั่งจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ 1727/2549 ลงวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2549 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้บุกรุกให้เป็นไปโดยความรอบคอบ ถูกต้องและเป็นธรรมตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่มีข้อยุติเป็นเอกภาพ ชาวบ้านในพื้นที่ทราบข่าวได้ประสานงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับคำตอบว่า “ไม่มีปัญหาสามารถอยู่ได้เพราะอยู่มานานแล้ว” แต่เวลาผ่านไปในปี พ.ศ.2551 สมาชิกบางส่วนได้รับหนังสือจากที่ว่าการอำเภอดอนสักลงนามโดยนายอำเภอไพศาล ตรีธัญญา เรื่องแจ้งเตือนการบุกรุกที่สาธารณะลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ที่ สฎ.1317/0301 มีสาระสำคัญของหนังสือดังนี้ “ด้วยได้มีผู้ร้องเรียนใช้นามว่า “ประชาชนชาวอำเภอดอนสัก” ร้องเรียนว่าได้มีผู้มีอิทธิพลบุกรุกที่สาธารณะในบริเวณชายหาดของทะเลบ้านแหลมทวด(วังหิน) หมู่ที่ 5 ต.ดอนสัก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี โดยได้ทำการทำลายหลักเขตที่ดินของทางราชการและทำการถมดินสร้างเขื่อน ปลูกบ้านอาศัยถาวร ทางคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหากรณีการบุกรุกที่ดินสาธารณะ ได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่าได้มีผู้กระทำความผิดจริงตามพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 โดยมีได้รับอนุญาตจากทางราชการแต่อย่างใด ดังนั้นอำเภอดอนสักในฐานะผู้รับมอบหมายจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงขอแจ้งมายังท่านในฐานะเป็นผู้ปลูกสร้างหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือส่วนอื่นใดที่เกี่ยวข้องลงไปบริเวณชายหาดของทะเลบ้านแหลมทวด(วังหิน) ซึ่งเป็นที่สาธารณะออกไปภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้หรือนับแต่วันที่ได้ปิดหนังสือไว้สถานที่ปลูกสร้าง มิฉะนั้นอำเภอดอนสักมีความจำเป็นต้องดำเนินการกับท่านตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไป หากท่านมีเอกสารสิทธิหรือเป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวให้ติดต่อประสานงานโดยตรงที่ ที่ว่าการอำเภอดอนสัก”

เหตุจากหนังสือฉบับดังกล่าว ทำให้สมาชิกในชุมชน มีความสับสนในข้อมูลข่าวสาร ที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตในอนาคต ความมีสิทธิเสรีภาพเหมือนชุมชนอื่นๆ หายไป ขาดความมั่นคงในชีวิต โดยเฉพาะชาวบ้านที่ถูกดำเนินคดีฐานความผิดปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้าง(บ้านพักอาศัย) ล่วงล้ำเข้าบนชายหาดของทะเล โดยไม่ได้รับอนุญาต

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนในการดำเนินคดีกับชุมชนที่ผ่านมา
2. เพื่อศึกษารวบรวมกระบวนการทางกฎหมาย ที่ถูกต้อง ชอบธรรม ในการดำเนินคดี
3. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมในสิทธิที่อยู่อาศัย